

Handläggare: Katarina Munier
Telefon: 08/508 25 411

Till
Socialtjänstnämnden

Familjevårdsrapport 2006

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapporten och överlämnar den för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Dag Helin

Tina Heinsoo

Bakgrund

I rapporten redovisas den uppföljning av familjevård för barn och ungdom som sedan många år tillbaka görs årligen i Stockholm.

Ärendets beredning

Rapporten bygger på stadsdelsförvaltningarnas individuallapportering som sammanställts av socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt.

Årsrapport för familjehemsvården i Stockholm 2006

Stadsdel	Antal barn i familjehem vid årets slut. ( ) = 2005 års siffra.	Nyplacerade. ( ) = andel placeringar hos släkt el. närstående.	Antal omplacementar till nytt familjehem.	Direktkontakt med barnet genom besök minst 2 ggr/år.	Antal familjehem som blivit vårdnadshavare under året.
Kista	65 (72)	10 (30 %)	3	100%	0
Rinkeby	69 (77)	10 (60 %)	3	100 %	0
Spånga-Tensta	66 (70)	17 (47 %)	3	97 %	3
Hässelby-Vällingby	84 (81)	13 (54 %)	2	89 %	0
Bromma	32 (28)	9 (56 %)	0	86 %	0
Kungsholmen	14 (12)	3 (0 %)	0	100 %	0
Norrmalm	18 (18)	3 (33 %)	1	95 %	0
Östermalm	30 (37)	5 (0 %)	0	95 %	0
Maria-Gamla stan	28 (28)	6 (33 %)	1	97 %	0
Katarina-Sofia	20 (21)	2 (50 %)	0	97 %	3
Enskede-Årsta	28 (34)	3 (33 %)	2	91 %	3
Skarpnäck	53 (55)	12 (25 %)	0	100 %	1
Farsta	67 (72)	8 (0 %)	4	97 %	0
Vantör	73 (62)	23 (48 %)	2	99 %	0
Älvsjö	23 (14)	10 (50 %)	2	95 %	0
Liljeholmen	23 (23)	5 (60 %)	1	85 %	1
Hägersten	19 (17)	4 (25 %)	1	100 %	0
Skärholmen	72 (71)	26 (65 %)	2	94 %	9
Totalt för hela staden	784 (792)	169 (44 %)	27	96 %	20

Totalt antal barn i familjehem 2006

År 2004 befann sig totalt 849 Stockholmsbarn och ungdomar i familjehem vid årets slut. Antalet sjönk 2005 till 792, och har fortsatt minska till 784 år 2006. Det sammanlagda antalet barn i familjehem har minskat på åtta stadsdelsförvaltningar, tydligast i Rinkeby, Kista, Östermalm och Enskede-Årsta. Det har ökat på sju stadsdelsförvaltningar, tydligast i Vantör och Älvsjö. Totalantalet barn i familjehem är oförändrat i Norrmalm, Maria-Gamla stan och Liljeholmen.

Sex barn är så kallade privatplaceringar, vilket innebär att vårdnadshavarna själva har inrättat sitt barn i ett annat enskilt hem, t.ex. på grund av att föräldrarna ska arbeta längre tid utomlands. Privatplacering fördrar att nämnden har tillförsäkrat sig att förhållandena i det hemmet är tillfredsställande (medgivande), och uppföljning minst en gång var sjätte månad.

Ytterligare en kategori barn och unga som kan placeras i familjehem är funktionshindrade barn, som placeras enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vid årets slut fanns sammanlagt 12 barn och ungdomar placerade i familjehem enligt LSS.

Nyplaceringarna fortsätter öka

Av statistiken ovan framgår en märkbar ökning av antalet barn och ungdomar som nyplaceras i familjehem jämfört med förra året (125 nyplaceringar 2005). 47 % av barnen som nyplacerades 2006 var i åldrarna 0-12 år, resten var från 13 år och uppåt. 69 % av besluten om placering togs med stöd av socialtjänstlagen (SoL), resten enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). 44 % av barnen togs emot av anhörig eller annan närstående. 56 % placerades i s.k. neutralt familjehem. Andelen placeringar inom nätverket har minskat sedan föregående år, och ligger idag på 44 %.

Av nyplaceringarna hade 32 % invandrabakgrund (barnet eller någon av föräldrarna utlandsfödda), vilket utgör en tydlig minskning jämfört med tidigare år.

Det gjordes inga nyplaceringar i familjehem enligt LSS under 2006.

Tonårsplaceringar

65 % av alla familjehemsplacerade Stockholmsbarn utgörs av ungdomar i åldrarna 13-20 år. Majoriteten barn och ungdomar som placeras i familjehem är tonåringar. Av nyplaceringarna hade över hälften fyllt 12 år, och 21 ungdomar hade t.o.m. hunnit fylla 18 år när de placerades i familjehem (varav 19 SoL och 2 LVU).

Omplaceringar

År 2003 omplacerades totalt 28 barn från ett familjehem till ett annat. Denna siffra ökade under 2004 till totalt 35 barn. Året därpå omplacerades 34 barn. Siffran för 2006 har dessbättre minskat till 27, varav 20 var tonåringar. Fem stadsdelsförvaltningar har inte behövt göra några omplaceringar överhuvudtaget (Bromma, Kungsholmen, Östermalm, Katarina-Sofia och Skarpnäck). Stadsdelsnämnden i Farsta fattade beslut om fyra omplaceringar, för övrigt är antalet jämt fördelat över staden på 1-3 omplaceringar. 56 % hade vistats mellan 0-3 år i familjehemmet när de omplacerades, resten hade vistats där i mer än tre år. Sju barn hade vistats mer än fem år i sitt familjehem när de omplacerades, varav tre var mellan 6-12 år och fyra över 13 år.

Barnets ålder när det placeras påverkar i hög grad vårdens utveckling. En komplicerande faktor med tonårsplaceringar är ungdomarnas brist på, eller avsaknad av, goda identitetsskapande förutsättningar och förebilder under barndomen. Flertalet har utvecklat

en negativ självbild. De ungdomar som haft en komplicerad och destruktiv relation med sina föräldrar, kan flytta över det beteendet mot sina familjehemsföräldrar och de som har upplevt traumatiska händelser och varit med om svåra misslyckanden, har som regel utvecklat en negativ identitet. Alla ungdomar med svår eller oroväckande identitetsutveckling lever i riskzonen för att råka verkligen illa ut, eftersom de fortsätter att söka sig till olämpliga miljöer, upplevelser och utsatta människor för att uppleva bekräftelse och tillhörighet, även när detta beteende skapar konflikter med omgivningen. Stödet till familjehemsplacerade ungdomar och familjehemsföräldrar behöver därför vara intensivt och varaktigt, och vid behov kombineras med särskild handledning. Socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt har för avsikt att under hösten 2007 lämna konkreta förslag till utveckling av familjehemsvården i Stockholm.

Socialtjänstens kontakter med barnen

Barn som är placerade har rätt att regelbundet komma till tals med den som ansvarar för arbetet med att följa upp vården. Nästan alla (96 %) kom till tals med ansvarig handläggare i samband med uppföljning under 2006, men fortfarande återstår arbete för att uppnå den kontakt med barnet som lagstiftaren föreskriver. Fem stadsdelar – Kista, Rinkeby, Kungsholmen, Skarpnäck och Hägersten - uppnår vad lagen, stadens riktlinjer och barnkonventionen fordrar vad gäller besök hos barnet. Lägst besöksfrekvens i år igen, om än med en förbättring jämfört med föregående år, uppvisar Liljeholmen med 85 %.

Totalt 39 familjehemsplacerade barn och ungdomar fick av okänd anledning inte de besök de borde ha fått från sin handläggare.

Byte av vårdnadshavare

20 familjehem har under året genom beslut i tingsrätt blivit särskilt förordnade vårdnadshavare och är därmed inte längre familjehem. Detta är ett hem mer än föregående år. 18 ärenden handlade om skolbarn, varav 15 hade bott mer än fem år i familjehemmet.

Sammanlagt i Stockholms stad fanns vid årets slut 59 avtal med vårdnadshavare som tidigare varit familjehem. Avtalen reglerar den ersättning som utges för barnets underhåll, då den särskilt förordnade vårdnadshavaren inte har försörjningsansvar för barnet.

Berörda barn redovisas inte längre i stadens familjevårdsstatistik, efter det år tingsrätten fattat beslut.

Uppnådda mål för vården

När vårdbehovet upphört ska barnet återförenas med sina föräldrar. Socialnämnden ska noga följa barnet och föräldrarna för att kunna bedöma om och när det är till barnets bästa att lämna familjehemmet och flytta tillbaka till föräldrarna. År 2006 avslutades totalt 161 placeringar; 136 SoL-, 23 LVU- och 2 LSS-placeringar. 24 % avslutades i enlighet med vårdplanen.

Störst andel placeringar som avslutades berodde på ålder (30 %) . 19 unga vuxna flyttade till eget boende. 20 flyttade till sin/a vårdnadshavare. Tio placerades på institution (HVB). 20 placeringar upphörde för att familjehemmet blev särskilt förordnad vårdnadshavare för

barnet och en placering upphörde genom adoption. 24 ärenden avslutades utan något val av alternativen ovan (angivna i rapporteringen som ”övrigt”).